ዲሞክራሲያ

ቁ. 20

16/4/67

ምን ዓይነት ሶሻሊዝም ?

ያለንበት ዘመን በዓለም ደረጃ ሲታይ ከኢምፔሪያሊዝም ወደ ሶሻሊዝም መሸጋገሪያ ዘመን ነው። ኢምፔሪያሊዝም ማለት የካፒታሊዝም ሥርዓት አድጌ የማምረቻ መሣሪያ/የማፍሪያ መሣሪያዎች ወይም የሀብት ምንጮች ሁሉ ቀስ በቀስ በጥቂቶች እጅ ተከማችተው የሞኖፖሊ ሥርዓት ሲሰፍን ነው።

ይህ ሥርዓት ለዐዘደር መደብና ገበሬ እንዲሁም ለዝቅተኛ ንዑስ ከበርቴ <u>የኢኮኖሚ ድኅነት፣ የፖለቲካ ጭቆና፣ የባህል እርዛትና ፍትሕ አልባነት ማለት ነው</u>። ከዚህ የተነሳ በአሁኑ ጊዜ የዓለም ብዙኃኑ ሠፊው ሕዝብ ሁሉ ጉጉት የሆነው የኢምፔሪያሊስት ሥርዓት፣ ከአለፉት የታሪክ ዘመናት ካስቀራቸው እንደ ጉልተኛ ሥርዓት ከመሰሰሉት ትራፊዎች ሁሉ ጋር ወድቆ በቦታው ሶሻሊስት ሥርዓት እንዲተካ ነው።

ሶሻሊዝም የሰፊው ሕዝብ ሁሉ ምኞት ከመሆኑ የተነሳ የሠፊው ሕዝብ ድጋፍ የሚፈልግ /ለመፈናጠጥም ቢሆን/ ሶሻሊስት ነኝ ለማለት ተገዷል። ስለዚህ ብዙ የተለያዩ የኢኮኖሚና የመንግሥት ሥርዓቶች ሶሻሊስት ወይም ሕብረተሰብአዊ የሚል ቅጽል በላያቸው ላይ ለጥፈው እናያለን። ሩቅ ሳንሄድ፣ የጎረቤታችን የኬንያ መሪዎች ያቋቋሙትን ሥርዓት አለፈው አለፈው የኬንያ ሶሻሊዝም እያሉ ይጠሩታል። ወደ ሰሜን ደግሞ ቱኒዚያ ዴሞክራሲያዊ ሶሻሊዝም ተሰለች። በውነቱ እንደሆነ ግን ቱኒዚያ ውስጥ የሶሻሊዝምም ሆነ የዴሞክራሲ ምልክቱ የለም። ለኬንያም "ሶሻሊዝሟ" ከኢምፔሪያሊዝም ቀጥ የለሽ ብዝበዛና ቁጥጥር ነጻ ሊያወጣት አልቻለም..
የሰፊው ሕዝቧ የፖለቲካ መብት አልተከበረም። የጅ አዙር ቀኝ ግዛትነቷ አልቀረም።

ሂትለር እንኳን በሰው ልጆች ላይ በፈጸመው ወንጀል ብዛትና አይነት በዓለም እስከ አሁን ተወዳዳሪ የሌለውን የፋሽሽት ስርዓቱን ናሽናል ሶሻሊዝም ወይንም ብሔራዊ ሶሻሊዝም ብሎታል።

እላይ የጠቀስናቸው ስርዓቶች ከስም በስተቀር ከሶሻሊዝም ጋር ምንም የሚያገናኛቸው ነገር የለም። ስሙንም የፈለጉት ሕዝቡን ለማወናበድ ነው።

1. ሶሻሊዝም ከሁሉ በፊት በሳይንሳዊ ትንተና ላይ የተመሰረተ ስርዓት ነው። ያሉትን የሕብረተሰቡን ችግሮች በነባራዊ ዘዴ በሳይንሳዊ መነጽር ተመልክቶ ከታሪክ እድገት ደረጃ ጋር ተስማሚ የሆነ ነባራዊ መፍትሄ ያቀርባል። ከነባራዊ እውነታ/አብጀክቲቭ ሪያሊቲ/ አይሸሽም፣ አይሸፋፍንምም። በሕብረተሰቡ ውስጥ ያሉትንም ቅራኔዎች ከ፣ ምክንያቶቻቸው በትክክል አይቶ ዘላቂ መፍትሄ ያቀርብላቸዋል። ሶሻሊዝም የሰው ልጅ በረጅም ታሪኩ ባፈራው በእውቀት ሀብት ላይ በተገነባው ሳይንሳዊ ርዕዮተ ዓለም ላይ የተመሰረተ ነው።

2. በአንድ አገር ሶሻሊስት ስርዓት ተቋቋመ የሚባለው ወዝ አደርና የድሀ ገበሬዎች መደቦች የመንግሥቱን ሥልጣን ጨብጠው የመንግሥቱን ሥራ ሁሉ ለነዚሁ መደቦች በሚጠቅም አይነት ሲመሩት ነው።

3. ሶሻሊስት ስርዓት ተቋቋመ የሚባለው በኢምፔሪያሊስቶችም ሆነ በትላልቅ ከበርቴዎች እጅ ያሉት የማፍሪያ መሳሪያዎች ሁሉ /ኢንዱስትሪ፣መሬት ወዘተ የሕዝብ ሁሉ

ንብረት ሀነው አንድ ሰው የሌላውን ሰው ጉልበት የሚበዘብዝበት ስርዓት ከመሰረቱ ሲወድም ነው።

4. ሶሻሊዝም ማለት የየአንዳንዱ ብሔር ሕዝብ መብት ሙሉ በሙሉ ተከብሮ በእኩልነትና በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የወዝ አደር አንድነት ሲመሰረት ነው።

5. ሶሻሊዝም ማለት መንግሥትና ሃይማኖት ሙሉ በሙሉ ተለያይተው እምነት የየአንዳንዱ ግለሰብ ጉዳይ ሲሆንና ሙሉ የማመንና ያለማመን ነጻነት ሲኖር ነው።

6. ሶሻሊዝም ማለት የጾታ እኩልነት በግብር ሲከበር ነው።

በዚህ አንጻር ስንመለከተው ታሕሣሥ 11 ቀን 67 ዓ.ም. የታወጀው የኢትዮጵያ ሶሻሊዝም ምን አይነት ሶሻሊዝም ነው። የሟቹን መመሪያ ስናነብ ከመጀመሪያው ጉልህ ሆኖ የሚታየው የተባለው መመሪያ በተሳሳተ የታሪክ ትንተና ላይ የተመሰረተ መሆኑን ነው።

የተባለው መመሪያ

ሀ/ የኢትዮጵያ ሕዝብ በዝበዛና ጭቆና የደረሰው ባለፉት 30ና 40 ዓመታት ነው።

ለ/ "የቀደሞ መሪዎች ለሕዝብ የቀረቡ፣ በሕዝብ ፍላጎትና ስሜት ለመመራት የሚሞክሩ፣ ሕዝቡም ይህንኑ አውቆ እንደ አባት የሚያያቸው ነበሩ።

ሐ/ ጥንት የሀይማኖት መሪዎች የፖለቲካ መሪዎችን በሕዝቡ ላይ ግፍ እንዳይሰሩ ይገቷቸው ነበር።

መ/ ከ30ና 40 ዓመታት በፊት ሕዝብ እራሱን በራሱ ያስተዳድር ነበር፡ ይላል።

ይህ ሁሉ ትክክል አይደለም። ኋላታሪው ስርዓት በአብዛሀኛው የኢትዮጵያ ሕዝቦችና ክፍለ ሀገሮች ላይ የሰፈነው ባለፉት 30ና 40 ዓመታት ሳይሆን ቀደም ብሎ ነው። ከሃይለስላሴም በፊት የነበሩት ነገስታትና መኳንንት መሳፍንት ሁሉ ሕዝቡን ሲጨቁኑትና ሲበዘብዙት፣ ሲገርፉትና ሲሰቅሉት ኖረዋል። የጥንቶቹን እንተወውና ከአጼ ቴዎድሮስ እንኳ ብንጀምር፣ አጼ ቴዎድሮስ በአንድነት ስም ስንት ጭንገደር አቃጥለዋል፣ ስንቱን ሕዝብ ፈጅተው አገሩን ምድረ በዳ አድርገዋል፣ ... ቀራኒዮ ምነው አይታረስ
በሬሳ ላይ መጣህ ከዚያ እስከዚህ ድረስ አስኘተዋል። የስንት ዱሀ ገበሬ እጅና እግር ቆርጠዋል።

አጼ ዮሐንስም የወሎን እስላም ሕዝብ እምቢ ያለውን አርደው የቀረውን በግድ በሰይፍ ክርስቲያን አድርገውታል። ጉጃምን "እንደ ተምች" ደምድመውታል፣ ትግራይንም አራቁተውታል።

አጼ ሚኒሊክ በአርሲ፣ በሲዳሞ፣ በጋሞ ወዘተ ላይ የፈጸሙት ምዝበራና ግድያ ይህ ነው የሚባል አልነበረም። የሕዝቡን ክብትና ንብረት ዘርፈው ግማሹን እንደ ባሪያ ሸጠው የቀረውን በገዛ አገሩ መሬቱን ነጥቀው ለአሽከሮቻቸው በማከፋፈል አገሬው በጭሰኛነት እንዲኖር አድርገዋል።

ጸሐፊ ትዕዛዝ ገብረስላሴ ስለ አጼ ሚኒሊክ ደግነት ለማስረዳት የሚከተለውን ታሪክ ያቀርባል። አንድ ጊዜ አጼ ሚኒሊክ የንጉስ ተክለሐይማኖት ሠራዊት መራቡን ሰምተው እግዚአብሔር ለፍጥረቱ፣ ንጉስ ለሰራዊቱ ነውና አዝነውላቸው ንጉስ ተክለሃይማኖት ከፋ እንዲዘምቱ አደረጓቸው። የከፋ ሰዎች ተያዘው እንዳይበረታባቸው ረዳት ላኩላቸው።ይላል። እርግጥ አጼ ሃይለስላሴ ለራስ ሃይሉ ካሳዩት ደግነት አጼ ሚኒሊክ ለንጉስ ተክለሃይማኖት ያሳዩት እርህራሄ ይበልጥ ይሆናል። በሰላም በተቀመጠበት አገሩ ለታረደውና ለተገፈፈው የከፋ ሕዝብስ አጼ ሚኒሊክ ከአጼ ሃይለስላሴ የተሻለ ደግነት አሳይተው ይሆን?

የዱሮ ነገስታትና መሳፍንት ደግነትና አባታዊነት እስከዚህ ድረስ ነው፣ ማለት— ደግ ነው የተባለው በቅርቡ በአካባቢው ለሚገኙት አሽከሮቹ ከሌላው ከፋ ከተባለው ይበልጥ ከሕዝቡ ከዘረፈው ያካፍል ይሆናል። ሕዝቡን ግን ደግም መጥፎም የተባለው አለምንም ርህራሄ በዝብዝታል። ይህም የሚያሳየው በመደብ በተከፋፈለ ሕብረተሰብ ውስጥ በዝበዛ የአንዳንድ የመጥፎ ግለሰቦች ስራ ብቻ ሳይሆን የገዥው መደብ ጠባይ መሆኑን ነው። ጉልተኞች ሕዝቡን ሳይበዘብዙ

ጉልተኞች ሊሆኑ አይችሉም። ሕዝቡን ሳይበዘብዝና ሳይጨቁን የጉልተኞች ቁንጮ ለመሆን የቻለ ንጉስ በታሪክ ውስጥ የለም።

የመሳፍንት ወይንም የጉልተኞች ስርዓት በሰፈነባቸው የኢትዮጵያ ክፍለ አገሮች ከሃይለ ስላሴ በፊትም ቢሆን ሕዝቡ እራሱን በራሱ ያስተዳድር ነበር የተባለው በፍጹም ሀሰት ነው። እርግጥ በጠይለስላሴ ጊዜ በተለይ ከፋሽሽቶቹ ወረራ በኋላ መአከላዊ መንግሥት እየጠነከረ ሄደ። ይህም የሆነበት ምክንያት በወረራው ጊዜ በብዙ ቦታ መንገዱ ስለተዘረጋ የካፒታሊዝም ኢኮኖሚ በመጠኑም ቢሆን ስለተገነባ፣ ቢሮክራሲ በየቦታው ስለተቋቋመ ወታደር በየክፍለግዛቱ ማስቀመጥ ስለተቻለ በየቦታው የነበሩት መሳፍንቶች ኃይል እየተዳከመ ሄደ። ስልጣን ሁሉ ቀስ በቀስ በሃይለስላሴ እጁ ተከማቸ። ሃይለስላሴ በኢምፔሪያሊስቶች ተደግፎ የቢሮ ክበርቴ ያቸንና መሳፍንቶችን እያጋጨና በተራ እያሸፈራራ በሹም ሽርም እየበወዘ ፈላጭ ቆራጭ ሆነ። ግን ስልጣኑ በአንድ ሰው እጅ ቢከማችም የተወሰደው በየቦታው ከነበሩት መሳፍንትና መኳንንት እንጂ ከሕዝቡ አልነበረም። ሕዝቡ ድሮውንም መኳንንትና መሳፍንት ነጥቀውት ለነሱ እንደፈለጉ ያለምንም ሕግ ሲገብር፣ ሲገረፍና ሲሰቀል ኖረ እንጂ እራሱን በራሱ ያስተዳድር ነበር ለማለት አይቻልም። እራሱን በራሱ የሚያስተዳድር ሕዝብ ነበር ቢባል ጉልታዊው ስርዓት ስር ባልሰደደባቸው ቦታዎች መሬቶቻቸውን በየጊዜው እየመረጡ ይተዳደሩ የነበሩት ሕዝቦች ብቻ ናቸው። የነዚህም መብት በመሰረቱ የተገፈፈው በሚኒሊክ ወረራ ጊዜ ነበር።

የቤተ ክህነት ሹማምንት ከጥንትም ጀምረው ሰፋፊ መሬት በመያዝ በመሳፍንቱና በመኳንንቱ ጉን ተሰልፈው ሕዝቡን ሲበዘብዙ መኖራቸውም የማይካድ ሃቅ ነው።

በአጠቃላይ በመመሪያው ስለ ኢትዮጵያ ሕብረተሰብ የተሰጠው ትንተና ታሪክ በግልጽ ከሚያሳየው ሃቅ በፍጹም የራቀ፣ በኢትዮጵያ ሕብረተሰብ ውስጥ ተቃራኒ ጥቅም ያላቸው መደቦች መኖራቸውን ለመሸፈን የሚቃጣ የአንድ ስርዓትና መደብ ሀጢአት በአንድ ግለሰብ ላይ በመጣል ግለሰቡን ከመደቡ ለይቶ ግለሰቡን በመሰዋት መደቡን ለማዳን የሚፈልግ፣ ታሪክ ከሚመሰክረው የተለየ ከሳይንሳዊ አስተያየት የራቀ ትንተና ነው።

አንድ ሀኪም በሽተኛን በሚመረምርበት ጊዜ በሽታውን በትክክል ካላወቀ ለበሽተኛው ተገቢውን መድሃኒት ሊያዝለት እንደማይችል ሁሉ፣ አንድን ሕብረተሰብ ለማቃናት በሚፈለግበት ጊዜም የሕብረተሰቡን ነባራዊ ሁናቴ በትክክል ካልተረዱ ትክክለኛ እርምጃ መውሰድ አይቻልም። ከዚህም ይልቅ መመሪያው ኢትዮጵያ መቼውንም ቢሆን በኢምፔሪያሊስቶች ተጽእኖ ስር አልነበረችም፡ ይላል።

የኢትዮጵያ ሰፊው ሕዝብ ዋና ጠላቶች የጉልተኛው ስርዓትና ኢምፔሪያሊዝም መሆናቸው የታወቀ ነው። ከሃይለስላሴ በፊት የነበሩት የነገስታት፣ የመሳፍንትና የቤተክህነት ሹማምንቶች የህዝብ ወገን ነበሩ ማለት— ተፈሪ የተባለው ግለሰብ ነው እንጂ የኢትዮጵያ ወዝ አደር ደሀ ገበሬ ጠላት ጉልተኛ ስርዓት አይደለም ማለት ነው። ኢትዮጵያ በኢምፔሪያሊዝም ተጽእኖ ስር ሆና አታውቅም ማለትም፣ ኢምፔሪያሊዝም የኢትዮጵያ ሕዝብ ቀጥተኛና ተቀዳሚ ጠላት አይደለም ለማለት ነው።

ታዲያ የቀኝ አገዛዝን የእጅ አዙር ቀኝ አገዛዝን የኢምፔራያሊዝም ፍልስፍናወችን ኢትዮጵያ አጥብቃ ትቃወማለች የሚለው በመምሪያው መጨረሻ ላይ የሰፈረው አረፍተ ነገር ምን ማለት ነው ?

—— በኛ አገር የለም ግን በሌሎች አገሮች ስላለ እንቃወማለን ማለት ነውን? ወይስ ለወደፊት እንደይገባ እንደ ሃይለስላሴ እንቋቋማለን ማለት ይሆን? በአገራችን ኢምፔሪያሊዝም በሰፊው መግባቱንና አገራችንን የእጅ አዙር ቀኝ ግዛት ማድረጉን ከዚህ በፊት ዲሞክራሲያ መሳሰሉ ተጨባጭ ማስረጃወችን በማቅረብ አሳይቷል።

በአጠቃላይ ሲታይ የመመሪያው ሌላው በጉልህ የሚታይ ጠባይ "ኢክሌክቲክነት" ወይንም አንድነት የሌላቸው ብዙ ጥርቅም ሃሳቦችን ማቀፉ ነው። በተፃሰኑ መሰረተ ሃሳቦች ላይ የተመሰረተ አንድነት የሌለውና ነባራዊ ሁናቴውንም በትክክል የማያንጸባርቅና ለነባራዊያን የወቀ

ችግሮች ተከከሉና ወሏስ የማይበጥ መፍሬያ በራሱን ሕዝብ ለዘለቄታው በአንድነት የሚያስልፍ
መርህ ሊሆን አይችልም።

በስተኛ መጋፈያውን በአጠቃላይ በንወለከተ በጎሉህ የሚታይ ጠባይ ቢኖር የንጉስ ከበ
ር ቱው ማንአህሉኘነት ወይንም ትምክህት/ሸቮኒዝም/ ነው።

ነገስታት ሁሉ በዘባቸና ዉጀን ነበሩ ብለን ካልን እንከራለንበማለት የሃይለስላሴ በስ
ተቀር የቀረት ነገሥታት የህዝብ አባቶች ነበሩ ይላል። ከሃይለስላሴ ዘመነ መንግሥት በፊት
የኖሩት የቤተከርስቲያን ሹማምንት ከነገሥታትና ከሹማምንት እየተከማሙ የሕዝቡን ውሬት መቀማ
ታቸውን፣ ከሰለሰልጣናች ጉን በመሰለፍ ሃይማኖትን የነሱና የመሳፍንቶች መጠቀሚያ ማድረጋቸውን
ይክዳል።

የኢትዮጵያ ጀግራፊያዊ በህዝብ ሂዎራቢያዊ ወብትና ነፃነት ብቻ ሳይሆን ከህይወታቸ
ውም ያስቀድማል። ለዚሁ ጀግራፊያዊ አንድነት ቢዳል የፈለገውን ፀዘ አደርና ገበሬ ቢታረዱ
የአከርሚ አዱገትን የሚያተም የአምፔራያሊስቶች፣ የአጅ አዙር ግዛት ለረዥም ጊዜ እንዲቀጥል
የሚያበደርግ የጠቅላላው የኢትዮጵያን ሕዝቦች መበረታቂያንጉወብቶች የሚያስከለክል አረጅም የ
እርስ በእርስ ጦርነት ቢደረግ በዚህ አምነት መሰረት ተገቢ ነው። ይህ ከእውነተኛው አገር
ወዳድነት ጋር ምንም ግንኙነት የሌለው በጣም አደገኛ የሆነ የንጉስ ከበርቴ ፋሸሽታዊ አስታ
ሳሰብ ነው። ከዚህ የተነሳ የአሁኑ ትውልድ ተቃዋሚ የፖለቲካ ትግልና ሃላፊነት በራሱን ሕዝብ
ከብዘብዝና ጭቁና ነፃ ማውጣት መሆኑ ቀርቶ የኢትዮጵያን አንድነት መጠበቅና ማጠንከር ነው።
ይላል። ከዚህም አልፎ ሮርፍ ጉረቤት አገሮችን በኢትዮጵያ ትቀደም አሏሜ መሰረት አያይዞ አ
ንዱ ትልቅ አገር ወፍጠር የኢትዮጵያ አይነተኛ አሏማ መሆን አለበትይላል።

የአንድ የፖለቲካ ፍልስፍና ወዕዘኛ ከሁሉ በፊት ሳይገባው ነው ወይንስ አይደለም፣ የ
ዘመኑ የወቅቱ የበፊው ተጨቋኙ ሕዝብ ነባራዊያን ችግሮችን በትክክል ይፈታል ወይስ አይፈታም፣
ነባራዊ ሁናቴን በትክክል ያንጸባርቃል ወይንስ አያንጸባርቅም መሆን ሲገባው የተባለው መፍሬ
ያ ግን ከሸቮኒዝሙ/ከማንአህሉኘነት/ የተነሳ የፖለቲካ ፍልስፍና ከሁሉ በፊት ከኢትዮጵያ ም
ድር፣ ከሕዝቦቿ ባህል ወመንጨት አለበት አንዱ አገድ ጊዮ አቃ ከባዕድ አገር መምጣት የለበ
ትም ይላል። በመሠረቱ ከውጭ የሚመጣው የጊዮ ዕቃ ብቻ አይደለም፣ ለምሳሌ ወይሃኒትም ይመጣል
አገራችን ውስጥ ያለውን በሽታ በርግጥ የሚፈውስ ከሆነ በኢትዮጵያ አልተቀመመም ብለን እንጠ
ቀምበትም አንልም። ከውጭ አገሮች ሳይገስ ይመጣል፣ የሰው ልጅ ሁሉ ሃብት ነውና ተቀበለን
እንጠቀምበታለን። በቻልን እናዳብረዋለን እንጂ በኢትዮጵያ ምድር አልመነጨም ብለን ከዞር ለው
ጀወር አንሞክርም። የፖለቲካ ፍልስፍናም በሕብረተሰባዊያን የባይንስ ጥናት ላይ የተመሰረተ
ነገር ነው። አንድ የፖለቲካ ፍልስፍና ጥሩ ነው አይደለም በማለት ዋናውና ተቀጓሚ ሚዛኑ የ
ትና በማን ተፈጠረ ባይሆን—— ማለትም በሳይንሳዊ ትንተና ላይ የተመሰረተ የሕብረተሰቡን
ችግሮች በትክክል የሚያንጸባርቅ ነውይ ? ለነባራያዊያን ችግሮች እዉነተኛ መፍትሄ ያቀርብል
ናል ወይ? ብለን ስንጠይቅ የምናገኘው መልስ ነው።

<u>የኢትዮጵያ ቦሻሊዝም</u>

የኢትዮጵያ ቦሻሊዝም "እኩልነት፣ ራስን በራስ መምራት፣ ኅሕብረተሰብ ጥቅም ቀዳሚነት፣ የ
ኢትዮጵያ አንድነት ፍጹምነት ማለት ነው" ተብሏል።

አሁንም እኩልነት አንድነት ነፃነት በመሳሰሉት ቃላት ከከበርሬ ፊቮሊሽን ጊዜ ጀምሮ
የዓለም የፖለቲካ መሪያች ሁሉ ሲጠቀሙባቸው ሕዝቡን ሲቀሰቅሱባቸው የኖሩት መሪ ቃላት ናቸው።
ትርጉማቸው ግን በሁሉም ወደቦች ዘንዱ አንድ ዓይነት አይደለም። ለከበርቴዎች እኩልነት ማለት
ዱኃና ሰብታም፣ አሠሪና ሠራተኛ፣ ወስፍንና ጭሰኛ በሕግ ፊት እኩል ናቸው የሚባ በሥራ ሊገ
ለጽ የማይችል ተጨቃኙን እንደ ተጨቋነ፣ በዘባዡን እንደበዘበዘና ፀዘአደረንም እንደ ተበዘበዘ
የሚተው የስም ብቻ እኩልነት ነው።

አንድነት ሲባል በገዱ የሚደረግ የጨቋኝና የተጨቋኝ አብሮ መኖር ሊሆን ይችላል። ነጻ ነትም በተወሰኑ ዓመታት አንዱን ወይንም ሌላውን የገዥው መደብ አባል የፖለቲካ ሥልጣን እን ዲይዝ ማድረግ ማለት ነው።ለወዝ አደር ግን እኩልነት ማለት የፖለቲካና የኤኮኖሚ ትርጉም የ ሚያጠቃልል ቃል ነው። የወዛደሮች የፖለቲካ መብት በገብር ይከበራል ማለት ነው። በኤኮኖሚ በ ኩል አንዱ ሰው ሌላውን አይበዘብዝም ማለት ነው። በብሔር በሃይማኖት በጾታ ምክንያት አንዱ ሌላውን በምንም ዓይነት አይጨቁንም ማለት ነው። እንደዚህ ዓይነት እኩልነት እንዲኖር ከተፈ ለገ፤

ሀ/ የተራማጅ መደቦች የፖለቲካ መብት ሙሉ በሙሉ መከበር አለበት፤ ጨቋኞች ግን መውደዶ ትረግ· አለባቸው ማለት ነው።

ለ/ እንዲህ ዓይነት እኩልነት በተፈለገ፤ የማምረቻ መሳሪያዎች ሁሉ ለምሳሌ መሬት፤ ኢንዱስትሪዎች፤ ባንኮች፤ ኢንሹራንሶችና ታላላቅ ያንገዱ ኩባንያዎች በመንግሥት እጅ መግባት ሊለባቸው አለባቸው ማለት ነው።

ሐ/ የወዝ ደር እኩልነት ከተፈለገ የብሔሮች ጥያቄ በዲሞክራሲያዊ መንገድ ማለት የያ ንዳንዱ ብሔርና የያንዳንዱ ግለሰብ የምርጫ መብት ተከብሮ በብዙኃኑ ውሳኔ መሠረት መፈታት አለበት ማለት ነው።

በኢትዮጵያ አሁን ያለው ሥርዓት ይህንን ያሟላልን? የተሰጠው መመሪያ ይህንን ይህንን የሚያሟላበትን መንገድ በትክክል ይጠቁማልን ?

ራስን በራስ መምራት ማለት የብዙኃኑ ምርጫና ጥቅም እንዲከበር ማድረግ ማለት ነው። የወዝ አደሩንና የድሃ ገበሬውን ፍላጎትና ምርጫ የሚያንጸባርቅ፥ የነሱን ሙሉ ዲሞክራሲያዊያን መብቶች የሚያከብርና በአንፃሩ ደግሞ ጨቋኞች ብዙኃኑን እንዳይጨቁኑ የሚጠቁ መንግሥት ማቋቋም ማለት ነው።

—— ሰፊው ሕዝብ እንዳይናገር እንዳይሰበሰብ፤ እንዳይደራጅ እስከ ተከለከለ ይህ እንዴት ይ ሆናል ? ሰፊውን ሕዝብ ከመደቡ ርዕዮተ ዓለም ጋር ለማገናኘት ዋና መንገድ ለማሳየት የሞከሩ እንደነ ዶክተር አሸቱ ጨሌ የመሳሰሉት እስር ቤት እየታጎሩ፤ በሕዝቡ ምርጫ ላይ የተመሠረተ መንግሥት ይቋቋም ብለው የጠየቁት እንደነ ሻምበል በላይ ጸጋዬ የመሳሰሉት እየተረሸኑ ነጻነት አለ እንዴት ይባላል።

—— የመንግሥቱን ቢሮክራሲና የፖለቲካ አመራር በመኳንንቶችና በታወቁ የአፋኝ አለቆች እን ዲሁም የኢምፔሪያሊስቶች ቡችሎች እየተመራ ነጻነት አለ እንዴት ይባላል። በሩሲያ ከ1917ዓ· በኋላ የሪፐብሊክኑን ፖሊሲ ሥራ ላይ እንዲያውል የዛሩ የፀጥታ ሹም የነበረ ሰው የአገር አስ ተዳደር ሐላፊነት ቢሰጠው ምን በተባለ ነበር? ለዚሁ ሚኒስትር፤ የአገር አስተዳደር ሐላፊ ነት ብቻ ሳይሆን የፈለገውን ግለሰብ እንዲያስገባው ለማሰር የሚያስችል ሕጋዊ መብት ቢጨምርለት፤

—— ፖር ተጋል ውስጥ ሳላዛርን ከሥልጣን እስኪወርድ በሳላዛር የጸጥታ ሹም ለነበረው ሰው እሰ የጠቀስነው ዓይነት ሥልጣን ቢሰጠውስ ? እኛ ጋር፤ የሃይለሥላሴ የሕዝብ ፀጥታ ይባል የነበ ረው የአፋኝ ቧድ መሥሪያ ቤት አለቃ በመሆን ለሕዝብ የቆሙትን ሲያስርና ሲያስገርፍ የኖረው ን በላቸው ደማነህ፤ የአገር አስተዳደር ሚኒስትርነት ተሰጥቶት፤ የፈለገውን እንዲያስገባው ለ ማሰር የሚያስችለው ፋሽሽስታዊ ሥልጣን ተጨምሮለት 'ሶሽያሊዝም' በሥራ ላይ የሚያውሉ ሰዎች ለየክፍለ ግዛቱና ለየአውራጃው ለየወረዳውና ቀበሌው እንዲመርጥና እንዲሾም ተደርጓል። የ ሕዝብ ሞግዚት ተብሎ በሕዝብ ላይ ተሹሟል። ታዲያ በዚህ ዓይነት የወዛደሩ፤ የድሃ ገበሬው፤ የተራማጅ ምሁሩ ነጻነት የት አለ። የነበላቸው ሥራ ሕዝብ ነጻ የሚወጣበት ባይሆን የሕዝብ ነጻነት የሚደናቀፍበት መንገድ መፈለግ ማጠንጠን መሆኑን የመደብ ትግል ሀሁ የሚያውቅ ሁሉ ያውቀዋል። በእጅ የተበቃዩት ተራማጆችም አይተውታል።

—— ዲሞክራሲያዊያን ጥያቄዎችን ያቀረቡትን ግለሰቦች ወደኋላ ተመልሶ የሚያስቀጣ፤ ሁሉም ነገር ወንጀል የሚያደርግ ፋሽስታዊ ሕግ በሕዝቡ ላይ ታወጀ የወዝ አደር ነጻነት አለ እን

ኋት ሊባል ይችላል::

የወዝ አደር ነጻነት ስለ ለማለት

ሀ/ የወዝ አደሮችና የድሃ ገበሬዎች የተራማጅ ምሁራን በአጠቃላይ የሠፊው ሕዝብ ዲሞክራሲያውያን መብቶች መከበር አለባቸው::

ለ/ የወዝ አደር ነጻነት ለማስገኘት ሠፊውን ሕዝብ ከጉልተኞች/ባላባቶች/ና ከኢምፔሪያሊዝም ብዝበዛ ፍጹም ነጻ ማድረግ፣ ያስፈልጋል፣

ጠ/ የወዝ አደር ነጻነት ስለ ለማለት ለብሔሮች የራሳቸውን ዕድል የመወሰን ነጻነት መስጠት፣ የእምነት ወይንም የአለማመን ነጻነት ማስከበር፣ የጾታ እኩልነት ማስከበር ያሻል:: መምሪያው ይህንን የሚፈጽምበት ትክክለኛ መንገድ አይጠቅምም::

:: <u>የሕብረተሰብ ቀዳሚነት</u> :: መመሪያው ሕብረተሰቡን የሚያያዝ ነው ከግለሰብ ጋር ነው:: በሕብረተሰብ ውስጥ ልዩ ልዩ መደቦች መኖራቸውንና የመደቦች ትግል መኖሩ መቀበል አይፈልግም:: ስለዚህ የሕብረተሰብ ቀዳሚነት ሲል ነበረን የፖለቲካ ጉዳይ መሆኑ ቀርቶ የሞራል ጉዳይ ያደርገዋል:: በውነት ከሆነ የኢትዮጵያ ሕብረተሰብ ተቃራኒ ጥቅም ባላቸው መደቦች የተከፋፈለ፣ አንዱ መደብ ሌላውን የሚማዘብርበት ሕብረተሰብ ነው:: የድህነትና የድንቁርና ወደ ኋላ የመቅረት ዋናው ምክንያትም ይኸው ነው:: የፖለቲካ መፍትሔው በዝባዥ መደቦችን አውድሞ፣ ለተጨቆነው ሰፊው ሕዝብ ነጻነትን መሥጠት እንጂ ለነ እንበል እያሉ ለሕዝቡ የሞራል ትምህርት መስጠት አይደለም:: ሞራሉ የሚጸናው ለሞራል ድቀት ምክንያት የሆነውን ማቴሪያላዊ መሠረትን ሲያወድሙ ነው::

:: <u>የኢትዮጵያ አንድነት ፍጹምነት</u> :: የወዝ አደሮች አንድነት በመደብ ጥቅም ላይ የተመሠረተ ሁሉም ክፍሎች ወደው የሚቀበሉት እውነተኛ አንድነት ነው::

የወዝ አደር አንድነት በጋራ ርዕዮተ ዓለም የተመሠረተ ሳይንሳዊ በሆነ የጋራ እምነት ላይ የተገነባ አንድነት ነው:: ይህ አንድነት በኃይል ላይ የተመሠረተ በኃይል የሚጠበቅ አንድነት አይደለም:: ይህ ዓይነት አንድነት ከሕዝቦች ዲሞክራሲያውያን መብቶች ከሕዝቦች ነጻነት ቀዳሚያ ሊሰጠው አይችልም:: አብረን ነጻ እንውጣ አብረን እንበልጽግ ይባላል እንጂ አብረን እንጨቆን አብረን እንቶርቋዝ አብረን እንበዝበዝ የሚል አንድነት አይደለም:: በሕዝቦች ፍላጎት፣ ለሕዝቦች ጥቅም የሚደረግ አንድነት እንጂ ለመሪዎች መመኪያ ለገፋፊዎች መበልጸጊያ እንጎዎች የሚገነባ አንድነት አይደለም::

የኢትዮጵያ አንድነት ፍጹም ሲል መመሪያው ቀደም ተከተሉን ያገለባብጠዋል:: አንድነቱ ከሰፊው ሕዝብ ነጻነት፣ መብትና ጥቅም ቀዳሚያ ተሰጥቶታል:: ይህ ፋሽስታዊ አስተሳሰብ ነው:: አንድነት ፍሬ ነው፣ አንድነት ጠቃሚ ነው፣ ስለዚህ አንድነት የኛም መፈክር ነው:: ግን አንድነት በእኩልነትና ይበልጥ በመዋሐድ ለመበልጸግ እንጂ አንድነት በኃይል ሕዝብን ረግጦ የጀገራሪ የመሬት አንድነት አንደግፍም:: እንቃወማለን::

:: <u>ወዝ አደርነት</u> :: የተባለው የፖለቲካ መመሪያ ወዝአደርነት ሲል ምን ማለቱ ነው:: ወዝ አደር ማለት በከበርቴ ሥርዓት ምንም ዓይነት የምርት መሣሪያ የሌላቸው ጉልበታቸውን ብቻ ሸጠው የሚኖሩትን ሰዎች የሚያጠቃልል መደብ ነው:: ወዝ አደር ከበርቴ አይደለም:: ወዝ አደር ጉልታዊ ወይንም ባለመሬት አይደለም:: እንዲያውም ከጉልበቱ ከሥራው በስተቀር ምንም ዓይነት ንብረት የለውም::

ይህ መደብ ከወገኑ ከድሃው ገበሬ ጋር በመዳበል የፖለቲካ ሥልጣን ይዞ የምርት መሣሪያ ሁሉ በእጁ አድርጎ ሕዝብ ሁሉ ንብረት ሲያደርገው የወዝ አደር ግዛት፣ የወዝ አደር መንግሥት ይባላል::

የምርት መሣሪያዎች የግል ንብረት መሆናቸው ቀርቶ፣ አንዱ ሰው ሌላውን እየሰራ ትርፍ ማግኘት ፣ የሌላውን ሰው ጉልበት መበዝበዝ አከተመ ማለት ነው::

ታዲያ መመሪያው ወዝአደርነት ሲል ይህ ዓይነት ሥርዓት ይቋቋማል፣ የማምረቻ መሣሪያዎች ሁሉ የጋራ ንብረት ይሆናሉ ማለት ነው ? አይመስለም:: ወዛደር ሲል ተጓቶ የሚሰራ ማ

ለማለት ነው:: ተግቶ የሚሰራ ሌላውን እያሰራ መበዝበዝም ይችላል:: ለምሳሌ የአንድ ኢንዱስትሪ ባለቤት ወይንም አስተዳዳሪ ትጉህ ሊሆን ይችላል:: ግን ዋናው ትርፉን የሚያገኘው ብዙ ሰራተኞችን ቀጥሮ ከሚያፈሩት ባነሰ ደመወዝ እያሰራ ነው:: በዚህ ዓመት በመጠሪቃው የተገለጸው ወዝአደራነት ብዝበዛን እያስወገደም ማለት ነው::መገለጫው በአጭሩ ኢትዮጵያ ትቅደም ማለት ሕብረሰብአዊነት ወይም ኢትዮጵያን ሶሺያሊዝም ማለት ነው::"ሕብረሰብአዊነት ደግሞ እኩልነት፣ ራስን በራስ መምራት፣ ወዝአደርነት፣ የሕብረተሰብ ጥቅም ቀዳሚነት፣ የኢትዮጵያ አንድነት ፍጹምነት ነው:: የፖለቲካችን ፍልስፍና ይህ ነው::" ይላል::

ግን እነዚህ ግሩም ግሩም የሆኑ ቃላት በሳይንሳዊ ርዕዩተ ዓለምና የኢትዮጵያ ሕብረተሰብ ነባራዊ ትንተና ላይ የተመሠረቱ እርስ በርስ የተዋሀዱና ከአንድ መሠረተ ሃሳብ የሚፈልቁ እነዚህ ቃላት ወዝአደር የሚሰጣቸውን ትርጉም ያዘሉ ሳይሆኑ እርስ በርስ ባይዋሀዱ የከበርቴውን አስተሳሰብ ከወዛደር ጥያቄዎች ጋር ያጋበሩ ጥርቅም ሃሳቦችና ናቸው.

አሁን እንዳሉት ሶሺያሊስት ሕብረተሰብለመገንባት በቂ መመሪያ ሊሆን አይችልም:: በኢትዮጵያ ሰፊው ሕዝብ በወዛደር አስተሳሰብ ሥር በአንድነት ለመሰለፍ አይችሉም::

ለሚያነሱዋቸው ዲሞክራሲያውያን ጥያቄዎች መፍትሔ ለማግኘት መከተል የሚያስፈልገውን የአጠራርና የትግል ዘዴአንዲሁም የፖለቲካ ድርጅት በትክክል አይጠቁም::

በተለይ የፖለቲካ ድርጅትን በሚመለከት መመሪያው የሚሰጠው ውሳኔ በኢትዮጵያ ሕብረተሰብ ነባራዊ ትንተና ላይ በፍጹም ያልተመሰረተ ነው::

አሁን በኢትዮጵያ መቋቋም ያለበት የፖለቲካ ድርጅት አንድ ፓርቲ ባይሆን የተራማጆች ግንባር ነው:: አንድ ፓርቲ የአንድ መደብ የነቁ የመደባቸውን ጥቅም በትክክል የተረዱ አባሎች የመደባቸውን ጥቅም የመንግስት ሥልጣን በመያዝ ለማስጠበቅ የሚያደራጁት የፖለቲካ ድርጅት ነው:: የተራማጆች ግንባር ግን የተለያዩትን ለውጥ የሚፈልጉትን የጋራ ጠላት ያላቸውን የጊዜ ችግሮችን በመተንተን በአንድ የሥራ ፕሮግራም ሊስማሙ የሚችሉትን ብዙ መደቦችን ሊያጣምር የሚችል አንድ የፖለቲካ ድርጅት ነው::

በኢትዮጵያ ውስጥ ብዙ የተለያዩና ተራማጅ የሆኑ መደቦች አሉ:: የወዝአደር መደብ፣ የገበሬው መደብ፣ የንዑስ ከበርቴው መደቦች አሉ:: እንዲሁም አገር ወዳድ የሆኑ ግለሰቦች ከመደባቸው ውጭ በአብዮት ውስጥ ሊሰለፉ ይችላሉ:: ገና መደቦች ሳይጠፉ፣ ሕብረተሰቡ በልዩ ልዩ መደቦች ተከፋፍሎ እያለ አንድ ፓርቲ የተባለው የማንኛውን መደብ ጥቅም የሚያስጠብቅ የየትኛውን መደብ ርዕዮተዓለም የሚያንጸባርቅ ፣ የየትኛውን መደብ የድርጅት ቅርጽና ሥርዓት እንዲሁም ደበገሊን የሚቀበል ፓርቲ ሊሆን ነው? የሕዝቡን ፍላጐት የሚያንጸባርቅ፣ የሕዝቡን ነፃነትና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን የሚያስጠብቅ የአምባገነኖችን ትዕዛዝ ወደ ሕዝብ የሚያደርስ በአንድ አቅጣጫ ብቻ ከላይ ወደ ታች ሃሳብና ትዕዛዝ የሚያስተላልፍ የጭቆና መሣሪያ ለመፍጠር ነውን ?

በአሁኑ ጊዜ የተራማጆቹ ግንባር ከአንድ ፓርቲ የሚሻለበት ብዙ ነገሮች አሉ::

ሀ/ የተራማጅ ወገኖች ሁሉ /መደቦች/ ዲሞክራሲያውያን መሠረታውያን መብቶችን ያስከብራል:: እያንዳንዱ ተራማጅ መደብ የራሱ ውስጣዊ ድርጅት ፓርቲም ሆነ ሌላ ዓይነት ኖሮት ነፃ ውይይትን ማካሄድ ይችላል::

ለ/ የተራማጅ መደቦች የትግል አንድነት ይገነባል::ጠላትን ነጥሎ ስለሚያስቀረው ያዳክመዋል:: የተጋቸና ግልጽ ዓላማ ያደርገዋል::

ሐ/ የተራማጅ መደቦች ዲሞክራሲያዊ መብቶች ሳይነኩ በዝባዥ መደቦችን ለመጨቆንና ለማውደም ይመቻል::

መ/ የተራማጅ መደቦች ነፃነት ከአንድነት ጋር ይጣመራል:: የጊዜውን ጠላት በትክክል ያሳያል:: ጥቃቱ በርሱ ላይ ብቻ እንዲያርፍ ይደረጋል::

ከአሁኑ አንድ ፖርቲ ቢባል ግን ለአንድነት ሲባል የተራማጆችን ነጻነት ይነባል፤ አን ዱነቱም አይገኝም፤ ተራማጅ ኃይሎችን በመከፋፈል ለጠላት ይመቻል። ሁለተኛው ነገር ደግሞ ፖርቲውንም ሆነ ግንባሩን ማንኛውንም የፖለቲካ ድርጅት ከላይ በሕዝቡ ላይ የተጫለ ባይሆን ከሕዝብ መመንጨት አለበት። የመንግሥት ጠላፊነት ይህ ዓይነት ድርጅት እንዲፈጠሩ አስፈላጊ የመብት ማስከበር ጉዳይ ነው። ካልሆነ በብዙ የአፍሪቃ አገሮች እንምናየው /ለዚሁ ዛየር ዋና ምሳሌ ሊሆነን ይችላል/ ፖርቲው ሕዝብ ነጻነቱንና መብቱን የሚያስከብርበት የፖለቲካ ድርጅት መሆኑ ቀርቶ አምባገነኖች ሕዝቡን የሚቆጣጠሩበት ድርጅት ይሆናል።

በኢኮኖሚ በኩል መመሪያው አሁንም የዱኅነት ዋና ምክንያት የኢምፔሪያሊስቶችና የጉል ተኞች ብዝበዛ መሆኑን ለማየት የፈለገ አይመስለም፤ የከባድ ኢንዱስትሪ ኖኅነትም በትክክል የገባው አይመስልም።

መመሪያው ብዙ ስሕተቶች ቢኖሩትም፤ በምኞትና በቃላት ደረጃ እንኳ ቢሆንም ወደ ሶሺ ሊዝም ማዘንበሉ ወደ ጥሩ አቅጣጫ የተደረገ እርምጃ ባንለውም ማዘመም ነው። እንዲሁም አን ጋር ያለው ሉላው ጋር ቢፈርስም፤ ለመጀመሪያ ጊዜ በግልጽ ኢምፔሪያሊዝምን ተቃውሞ መውጣቱ የሚደገፍ ነው።

ሆኖም መመሪያው በሳይንሳዊ ርዕዮተ ዓለምና በኢትዮጵያ ነባራዊ ሁኔታ ትክክለኛ ት ... የኢት ... ተና አስከአልተቃና ድረስ ለአሁኑ የኢትዮጵያ ፕሮብሌሞች መፍትሔ ሊሆን አይችልም። ... ዮጵያ በሰፊው ሕዝብ የጠባብ አንድነት በመመስረት በትግል ሜዳ በአንድነት ለማሰለፍ አይቻልም ... ከዚህ ...

ደርጉ አንድ ዓይነት የተወሰነ አቋምና አስተሳሰብ ያለው ቡድን አለመሆኑን ከዚህ በፊት ዲሞክራሲያዊ እየደገገመ ገልጾታል። የአሁኑ መመሪያውም የሚያሳየው ይሄው ነው። ዲሞ ክራሲያውያንና ተራማጅ የሆኑ ጠባቦች ከፋሽሽታዊና አድኃሪ አስተሳሰቦች ጋር ተደባልቀው ይታያሉ። በአሁኑ መመሪያ ዲሞክራሲያውያን ጠባቦች ከዚህ በፊት ከወጡት መሳሳይ መግለጫ ዎች ሁሉ ያመዝናሉ። ግን ^ስከአሁን ድረስ ያውን የደርጉን አሰራር ስንመለከትና መመሪ ውንም ውስጥ የተገለጸውን አክራሪ አዲሱ ቋሚ መሰረተ ጠባብ አልባነት ስመለከት፡ አዚሁ የተገለጹት ዲሞክራሲያውያን ጠባቦች ሥራ ላይ ይውላሉ ብለን የምንተማመንበት ምን ምክንያት የለም።

ከሁሉ የባሰውና የደርጉን ፋሽሽስታዊ ገጽ የሚገልጸው ግን የሰፊው ሕዝብ መታፈን እንዳይደራጅ መከልከል፤ ከእንቅስቃሴው ለመገንጠል ሲል ተራማጆችን በማሰርና በመረሸን ... የሚደረገው ሙከራና የብሔሮችን ጥያቄ በኃይል ለመፍታት የተወሰደው ዑባኔ ነው።

ነጻነት የሚገኘው በሰፊው ሕዝብ ትግል ብቻ ነው ፡ ሶሻሊዝም ቀርቶ ሌላ አይነት መሰረታዊ ሕብረተሰባዊ ለውጥ እንኳን በአንድ ኮሚቴ ሊመጣ አይችልም።

——— የሰፊው ሕዝብ ዲሞክራሲያዊ መብቶች ይከበሩ

——— መሬት ለአራሹ ይሰጥ

——— ኢምፔሪያሊዝም ይውደም

——— ከተራማጅ መደቦችና ከሕብረተሰቡ ክፍሎች የተውጣጣ ጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥት ይቋቋም

ሕ ዝ ብ   ያ ቸ ን ፋ ል